

Barış ve Sosyalizm Sorunları

- Barış ve Uluslararası Güvenliğin
Önemli Bir Etmeni E. GİEREK
- Bandung ve Günümüzün Gerçeklikleri S. MİTRA
- Bir Tarihsel Utkunun 35. Yıldönümü
P. BATOV, P. VAİS, J. ALDRIDGE
- Barış İnsanlara Neler Getiriyor
- Devrimci Bir Örgüt Olmak A. FANTİS
- Orta Amerika: Yığınlar Hareketleniyor
M. R. PAREDES
- Sınıf Savaşları Cephesinde
- Sosyalist Uygarlığın Önünde N. PAPAZOV

İÇİNDEKİLER

Mayıs 1980/5

Barış ve Uluslararası Güvenliğin Önemli Bir Etmeni - Edward Gierak	3
Bandung ve Günümüzün Gerçeklikleri - Sarada Mitra	8
1 Mayıs, Sendikalar, Komünistler - Kemal Kervan	19
BİR TARİHSEL UTKUNUN 35. YILDÖNÜMÜ	
İkinci Dünya Savaşının Derslerine Günümüzden Bir Bakış - Pavel Batov	27
Direnış Deneyimine Bir Bakış - Polikronis Vais	36
Anma ve Ödev - James Aldridge	44
Parti Deneyimi	
Devrimci Bir Örgüt Olmak (Partinin Niteliđi ve Savaşımı Üzerine Düşünceler) - Adreas Fantis	50
Görüşler	
Sosyalist Uygarlığın Önünde (SSCB'nin Uluslararası Önemi Niçin Büyümüştür) - Naço Papazov	56
Orta Amerika: Yığınlar Hareketleniyor - Milton Rene Paredes	67
Görüş Deđiřtokuđu, Tartışma	
İŐİ "KATILIMI" KONUSUNDA KOMÜNİSTLERİN GÖRÜŐÜ (Uluslararası Sempozyum)	76
Demokratik Katılım ve Denetim: İŐİlerin Sınıfsal Bir İstemi - Ludwig Müller	77
Olgular, Veriler, Haberler	
Barış İnsanlara Neler Getiriyor?	85
Sınıf Savaşları Cephesinde (1979 ile 1980 Başları Arasında Gelişmiş Kapitalist Ülkelerde Grev Hareketi)	92

Bariş ve Sosyalizm Sorunları Dergisi aynı tarihlerde yurt dışında *Yeni Çağ* adıyla yayımlanmaktadır.

Yeni Çağ Dergisi seçkilerinde yer alan yazılara bu sayfalarda yer verilmemiştir. İçindeki sayfalarda gördüğünüz ve bu sayfalarda yer almayan yazıları *Yeni Çağ Dergisi* sayfalarda bulabilirsiniz.

*Yeni Çağ Dergisi'*ne Süreli Yayınlar sekmesinden ulaşabilirsiniz.

Bariş ve Sosyalizm Sorunlari

ayni zamanda aşağıdaki dillerde de yayımlanmaktadır: Almanca, Arapça, Bengalce, Bulgarca, Çekçe, Danimarkaca, Endonezyaca, Farsca, Fince, Flamanca, Fransızca, Hintçe, İbranice, İngilizce, İspanyolca, İsveççe, İtalyanca, Japonca, Lehçe, Macarca, Malayca, Mođolca, Norveççe, Oriyaca, Pencapca, Portekizce, Romence, Rumca, Rusça, Seylanca, Tagalogca, Tamilce, Vietnamca.

■

BARIŞ VE SOSYALİZM SORUNLARI'nın Yazı Kurulu ve Yazı Konseyi'nde aşağıdaki ũkeler Komünist ve İşçi Partilerinin temsilcileri bulunmaktadır : ABD, Arjantin, Avusturya, Belçika, Bolivya, Brezilya, Bulgaristan, Büyük Britanya, Cezayir, Çekoslovakya, Danimarka, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Dominik, El Salvador, Endonezya, Federal Almanya Cumhuriyeti, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Guatemala Güney Afrika Cumhuriyeti, Hindistan, Honduras, Irak, İran, İrlanda, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Kıbrıs, Kolombiya, Küba, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Meksika, Mısır, Mođolistan, Panama, Parađuay, Peru, Polonya, Portekiz, Romanya, Senegal, Sovyetler Birliği, Sudan, Suriye, Şili, Türkiye, Uruguay, Ürdün, Venezuela, Yunanistan.

Sahibi: URAL ATEŞER • Yazı İşleri Müdürü: H. SEÇKİN MERİÇ • Yönetim Yeri: Nuruosmaniye Cad. Özyaydın İşhanı, No: 59-61/2 Çađalođlu - İSTANBUL • Yazışma ve Havale Adresi: ÜRÜN, PK. 41, Sirkeci - İSTANBUL • Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM, Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sokak. Bayođlu Han, No: 5/2 Çađalođlu - İSTANBUL • Dizgi-Baskı: BAŞARAN MATBAASI • Kapak Filmleri: TAB GRAFİK • Kapak Baskı: TAB OFSET • Yurtiçi Abone Koşulları: Altıaylık 200, Biraylık 400 Lira • Yurtdışı Abone Koşulları: F. Almanya - 35 DM, Hollanda - 38 Fl, Belçika - 600 Fr, İngiltere - 9 £, Fransa - 75 Fr, İsviçre - 40 Fr, İsveç - 75 Kron, ABD - 22 \$.

Sınıf Savaşları Cephesinde

**1979 İLE 1980 BAŞLARI ARASINDA GELİŞMİŞ KAPİTALİST
ÜLKELERDEKİ GREV HAREKETİ**

1 Mayıs'ta, işçi sınıfı ve bütün öbür emekçiler, hakları için, toplumsal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm için yürüttükleri savaşımın sonuçlarını toparlarlar. Onlar, sermayeye karşı sınıf savaşlarında,* sınanmış silahları olan grevi bol bol kullanırlar.

Son yirmi yılda gelişmiş kapitalist ülkelerdeki topyekün grev hareketini aşağıdaki tablo gösteriyor :

Grevci sayısı

1960	44 milyon *
1965	19 »
1970	45 »
1975	50 »
	50 milyonun üzerinde (tahmini)

* Ulusal savaşım günlerine katılanların sayısını da kapsıyor.

Böylece, grevcilerin sayısının yüksek olduğunu görüyoruz. İşçi sınıfı ve emekçi halk örgütlerinin tekelci sermayeye karşı savaşları yükselmeyi sürdürmüş. 1974-1975 devresel bunalımı sırasında tüm olarak kapitalist ülkelerdeki grev hareketi, geçmişte genellikle olduğu gibi zayıflamamış, tersine güçlenmiştir. Aşağıdaki tablo grev savaşımının boyutlarını gösteriyor (kişi başına iş günü olarak) :

	1978	1979
Avustralya	2.131.000	3.539.000 *
Belçika	1.002.000	541.000 *
Kanada	7.490.000	6.500.000 **
İngiltere	9.404.000	29.000.000
İtalya	71.239.000	153.533.000 **
ABD	39.000.000	33.149.000 ***

* 9 ay, ** 10 ay, *** 11 ay.

Bu tabloda, grev hareketinin her zaman çok güçlü olduğu Fransa ve Japonya gibi kimi ülkelere ilişkin veriler yok (nitekim, yalnızca 1979 Ekim'inde Fransa'da 1.200 grev ve başka eylem türleri görülmüştür; Japonya'da ise 1979 yılında emekçilerin geleneksel bahar atağına 12 milyonun üzerinde işçi ve memur katılmıştır). Yine de, bu eksik veriler bile işçi sınıfı hareketinin yüksek aktifliğine tanıklık ediyor.

Geçtiğimiz on yıl içinde, özellikle 1979'da ve 1980 başlarında grevler, emekçi halkın savaşımının genel çizgisini ve içeriğini karakterize eden kimi özelliklere sahip olmuştur. Başlıcası, eylemlerinin doğasındaki birlikti. Bu en berrak biçimde, yüzbinlerce, hatta milyonlarca emekçinin harekete katıldığı ulusal grevler sırasında gözüktü. 7 Aralık 1979'da son yirmi yılın en büyük eylemi olan 24 saatlik bir genel grev Belçika'yı felce uğrattı. Bununla hemen hemen aynı zamanda Yunan emekçileri bir ulusal

grev yaptılar ve aynı eylemi 1979'da ve bu yılın başında birçok kez tekrarladılar. Geçmişte olduğu gibi, İtalya emekçileri yüksek bir örgütlülük ve birliktelik düzeyine sahip olduklarını gösterdiler. 1979 Haziranında 14 milyon işçi toplu sözleşme görüşmeleriyle ilgili bir grev yaptı. Ülkede demokratik ve ekonomik dönüşümler için gerçekleştirilen ve 14 milyon işçi ve memuru kapsayan başka bir genel grev de muazzam bir başarı kazandı. İrlanda, İspanya, Yeni Zelanda ve öbür ülkelerde de genel grevlere gidildi.

Geniş emekçi yığınlarının katılımı, proletaryanın grev savaşımının giderek daha büyük ölçüde karakteristiği haline geliyor. Burada birkaç örnek verelim. 1979 yazında Kanada'nın Quebec eyaletinde 100.000'in üzerinde işçi ve memur greve gitti; aynı tarihte İngiltere, İtalya, İspanya, Avustralya ve Birleşik Amerika'da yüzbinlerce emekçi grevlere katıldı; Eylül'de İtalya'da 3 milyon hükümet memuru ve Fransa'da 200.000 demiryolcu greve gitti; Ekim'de onbinlerce işçi Renault Motor İşletmelerinde, 200.000 işçi Fransız Kimya Sanayiinde ve Kasım'da 200.000 işçi Avustralya'nın Queensland bölgesinde greve gitti; 1980'in ilk ayları Birleşik Amerika, Avustralya, İspanya, Türkiye, Fransa ve öbür ülkelerde güçlü grevlere sahne oldu.

Uzun grevler sıklaşma eğilimindedir. Zaman zaman işçiler, istemleri için uzun süreli ve sert bir savaşıma girmek durumunda kalıyorlar. Ekim 1979'da uluslararası Standart Electric Company'nin Portekiz şubesinde, yoldaşlarının yasa tanımazca işten atılmasına karşı işçilerin 15 ay sürdürdüğü savaşım, utkuyla sona erdi. İngiliz Times gazetesi sahipleri ile matbaa işçileri arasındaki çatışma 11,5 ay sürdü ve 1979 sonbaharında emekçilerin utkusuyla sona erdi. Başka ülkelerde de buna benzer birçok örnek vardır.

1980 başlarında İngiltere'de 100.000 çelik işçisinin başlattığı ulusal grev, böylesi sınıf savaşları arasında ayrı bir yere sahiptir. 1 Ocak akşamı ülkenin çeşitli yörelerinde düzinelerce çelik işletmesi kapatıldı. Fabrika kapılarında grev çadırları kuruldu. İngiltere'nin ağır sanayiinde 1926 yılından bu yana bu boyutlarda yapılan ilk grevdi bu. Devlet iyeliğindeki British Steel Corporation yönetimi grevcilerin ücret artışı istemlerini derhal reddetti. İngiliz çelik işçileri birkaç hafta boyunca, Margaret Thatcher başkanlığındaki Muhafazakar hükümetin gerici politikasıyla doğrudan doğruya bir karşılaşma biçimini alan inatçı ve çetin bir savaşım yürüttüler.

Çeşitli savaşım biçimlerinin birleştirilmesi, emekçi halkın eylemini daha etkin hale getirmeye yardım eder. İşçi sınıfı ve onun örgütleri grevlerin yanısıra, toplantılar, gösteriler, vb. de düzenlerler. Nitekim, bu yılın Şubat ayında Fransa'nın başlıca sendika merkezi Genel Emek Konfederasyonu'nun (CGT) çağrısı üzerine

emekçiler ücret artışı için, yığınsal işten çıkarmalara karşı ve sendikal hakları savunmak için onbeşgünlük aralıklarla bir dizi yığın eylemi örgütlediler. CGT liderlerinden René Lomet bu eylemin amacını şöyle açıkladı: «Biz savaşı en başta işletmelerde yaymaya, taban örgütleriyle sıkı bağlar içerisinde özerk, farklı, çok sayıda eylem örgütlemeye uğraşyoruz. ... Kuşkusuz biz savaşı en geniş birliğe dayanarak yürütmeye niyetliyiz.»¹ Mayıs 1979'da 40.000 üyeli ABD Lastik İşçileri Birliği, Uniroyal tekeline yoğun bir darbe indirmek için seçme grev denilen biçimi kullandı. Sonunda, kimi durumlarda emekçilerin en yorucu savaşım biçimi olan açlık grevine başvurmaları gerekiyor. 1979 ilkbaharında İspanya'nın Valensiya ilinde Ford Motor Company işçileri, grev yaptıkları gerekçesiyle keyfi olarak işten çıkarılmalarına karşı böyle bir açlık grevine başladılar. Fransa'da Berliet Motor Works'de işten çıkarmaları protesto amacıyla iki sendika lideri 1979 sonbaharında aynı eyleme girişti.

Grevler giderek artan ölçülerde, yalnızca emekçilerin sosyo-ekonomik istemlerini elde etmek, ücret artışı, daha iyi çalışma koşulları, daha kısa iş süresi, vb. elde etmek için savaş arası olarak kullanılmıyor. Grev, aktif ve yığınsal bir **politik hareket** biçimi haline geliyor.² Nitekim, 1979 yazında, İspanya'nın en büyük sendikal kuruluşu İşçi Komisyonları'nın çağrısı üzerine 300.000'i aşkın işçi ve memur ülkenin 45 kentinde, hükümetin haklarına ciddi ölçüde el uzatan gerici bir "emekçi statüsü" dayatma girişimlerine karşı bir protesto günü düzenledi.

Aynı yılın Temmuz'unda komşu Portekiz'de 80.000'in üzerinde kooperatif köylüsü ve tarım işçisi toprak reformunu savunmak için, Alentejo ve Ribatejo illerinde bir savaşım günü örgütledi. 1980 Ocağı'nın ortalarında "yönetmeyen bir yönetime" karşı bir ulusal protesto grevine 14 milyon İtalyan emekçisi katıldı. Bununla ilgili olarak L'Unita şöyle yazıyordu: «Hiç kuşkusuz, gösteriler, greve yolaçan nedenler gibi, sendikaları yanıt vereceğim diye aylarca bekleten sonunda da herhangi bir yanıt veremeyen hükümetin politikasını protesto etmek için açık bir kararlılığı yansıtmıştır.»³

Sınıf savaşlarının şiddetli oluşu, hemen her greve polisin müdahale etmesinden de görülüyor. Eylül 1979'da Rotterdam dok işçileri ve Marseilles işçilerine, Şubat 1980'de Sheffield işçilerine olduğu gibi, grevler sık sık acımasız baskılara uğruyor. Bu yılın Şubat'ında Türkiye'de Tarış tarımsal sanayi kompleksindeki yığınsal greve katılan işçiler vahşi bir katliama uğratıldılar.

Proletarya dayanışması her zaman kapitalist ülkelerdeki grev eyleminin bir özelliği olmuştur. Bu gibi dayanışma hareketleri

¹ L'Humanité, 15 Şubat 1980.

² Ayrıntı için bkz: 1 Mayıs, Sendikalar, Komünistler, K. Kervan bu sayı.

³ L'Unita, 16 Ocak 1980.

birçok işçi sınıfı eylemine damgasını vurmuştur. Böylelikle, 1979 Haziran'ında 1,5 milyon Avustralya'lı işçi ve memur, tutuklanan sendikacılarla dayanışma için genel greve gitti. Eylül 1979'da Rotterdam'da dok işçileri ve römorkör tayfalarının grevi sırasında, binlerce Hollanda emekçisi grevcilerle dayanışmalarını dile getirdiler. Bu yılın ilk aylarında İngiliz çelik işçileri grevine katılanların, demiryolu işçileri, dok işçileri ve yük taşıyıcılarından gördükleri destek, sınıfsal dayanışmanın özellikle çarpıcı bir belirsiydi.

Grevcilerin kararlılığı ve cesareti ve sınıf kardeşlerinin dayanışmasıyla desteklenmeleri, sermayeye karşı sınıf savaşımında başarının sağlam bir güvencesidir. Emekçilerin örgütledikleri grevler sık sık ücret artışı, daha iyi çalışma koşulları, işten çıkarılan militanların yerlerine dönmesi gibi sonuçlar veriyor. Fransız Komünistlerinin gazetesi *L'Humanité* 1979 sonbaharında böyle bir başarıyla ilgili yorumunda şöyle yazıyordu : «... Birleştirici olan, eylemde bir utku tadı veren ve politik durumu emekçilerin ve ulusun geri kalan bölümünün lehine değiştirme ve gerçek değişimin yolunu açma arzusu esinleyen perspektifler yatıyor.»⁴

Komünistler şaşmaz bir biçimde, emekçi halkın savaşımın önünde yürüyor. Tekelcilerin erkine ve baskısına karşı bükülmez savaşçılar olan Komünist ve İşçi Partileri, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin davasına, demokrasi, barış ve sosyalizm davasına kendilerini adanmışlardır.

BSS ENFORMASYON DAİRESİ

⁴ *L'Humanité*, 26 Kasım 1979.

Onbeş Günlük Gazete

6. Sayısı çıktı

Yazışma ve Havale Adresi : ÜRÜN Yayıncılık PK : 41 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı : TEMEL DAĞITIM

^{yeni}**ÇAĞ**
AYLIK TEORİK DERGİ

**3. sayısı
ÇIKTI**

TÜSTAV
Yazışma ve Havale Adresi
ÜRÜN YAYINCILIK, P.K. 41 Sirkeci/İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM

Yerebatan Cad., Taşsavaklar Sok. No: 5/2 Cağaloğlu/İSTANBUL